

โรคถุงน้ำในกระดูกขากรรไกร

ถุงน้ำในกระดูกขากรรไกร แบ่งออกได้หลักๆ คือเกี่ยวข้องกับฟันและไม่เกี่ยวข้องกับฟัน ซึ่งที่เกี่ยวข้องกับฟันส่วนใหญ่เป็นทั้งที่ถูกกระตุ้นปฏิกิริยาการอักเสบ หรือเป็นถุงน้ำที่พัฒนาออกมาจากเนื้อเยื่อที่ใช้ในการสร้างฟัน ฟันของเราขณะที่ยังเป็นหน่ออ่อนในกระดูกขากรรไกรอยู่นั้นมีเซลล์เข้ามาปฏิสัมพันธ์กันหลายชนิด แต่ละชนิดแต่ละเซลล์ถ้ามันตกค้างอยู่ก็มีโอกาสที่จะพัฒนาตัวเองกลายเป็นถุงน้ำและเนื้องอกได้ และที่ไม่เกี่ยวข้องกับฟันแต่เกี่ยวข้องกับการอักเสบคือการอักเสบที่ปลายรากฟัน ไม่ว่าจะฟันผุและติดเชื้อจนถึงโพรงประสาทฟัน เนื้อเยื่อส่วนนั้นอาจจะถูกกระตุ้นด้วยปฏิกิริยาการอักเสบให้ค่อยๆ ขยายขนาดและกลายเป็นถุงน้ำได้

อาการของโรค

โรคถุงน้ำในกระดูกขากรรไกรส่วนมากไม่มีอาการหากไม่มีการติดเชื้อร่วมด้วย ในระยะต้นที่รอยโรคมีขนาดเล็กมักไม่พบความผิดปกติ ถุงน้ำจะค่อยๆ โตขยายขนาด เมื่อถุงน้ำขยายขนาดใหญ่ขึ้นผู้ป่วยมักรู้สึกขากรรไกรบวม โตขึ้นมากกว่าปกติ หรือใบหน้าสองข้างไม่เท่ากันได้ โดยมากถุงน้ำในกระดูกขากรรไกรมักจะขยายตัวช้า จึงขยายกระดูกออกไปพร้อมกันช้าๆ เมื่อคลำมัมก็รู้สึกแข็ง ถุงน้ำอาจมีการติดเชื้อร่วมด้วย หรือมีการระบายของเหลวออกมากในช่องปาก ฟันที่อยู่บริเวณถุงน้ำอาจจะถูกผลักให้เปลี่ยนตำแหน่งหรือมีการละลายของรากฟันร่วมด้วยและอาจทำให้ฟันโยก เส้นประสาทบริเวณถุงน้ำในขากรรไกรมักไม่ทำให้เกิดอาการชาริมฝีปาก อย่างไรก็ตามการติดเชื้อที่รุนแรงอาจทำให้เกิดขาเกิดขึ้นได้

การวินิจฉัย

การวินิจฉัยรอยโรคถุงน้ำในขากรรไกรทำได้การซักประวัติ ตรวจภายในช่องปาก การถ่ายภาพรังสี และการตัดชิ้นเนื้อส่งตรวจพยาธิสภาพ การรักษาถุงน้ำในขากรรไกรทำได้โดยการผ่าตัดเล็กลอกผิวถุงน้ำออกร่วมกับ การเจาะระบายแรงดันของถุงน้ำ และโรคถุงน้ำในกระดูกขากรรไกรโดยมากมักไม่เกิดขึ้นซ้ำ หรือหากถุงน้ำมีขนาดใหญ่มากและมีการลุกลาม อาจต้องตัดกระดูกขากรรไกร และใช้กระดูกบริเวณสะโพกหรือขามาปลูกบูรณะ